

PEDODONTİ ANABİLİM DALI

Pedodonti (Çocuk Diş Hekimliği), 0-13 yaş grubu çocukların süt ve daimi dişlerinin sağlıklı olarak korunmasını, çürük, travma, kalıtsal ve benzeri etkenlerin bu dişlerde oluşturduğu sorunların giderilmesini amaçlayan bir anabilim dalıdır.

Süt Dişlerinin Önemi

Süt dişleri toplam 20 tanedir. Süt dişlerinin birinci görevi çocuğun beslenmesini sağlamaktır. Ayrıca konuşmanın düzgün gelişimi de süt dişlerinin varlığına bağlıdır. Süt dişleri, kapladıkları alanı kendilerinin yerine gelecek olan kalıcı diş için korumakta ve kalıcı diş sürerken ona rehberlik yapmaktadırlar. Süt dişi erken çekildiği zaman bu doğal yer tutuculuk fonksiyonu da ortadan kalkmaktadır.

Süt dişlerinin gelişimi ve bakımı

Bebeklerde ilk dişler ağızda yer almasıyla, beslenmelerden hemen sonra dişler temizlenmeye başlanmalıdır. Çürük oluşturma riski yüksek gıdalarla beslenen bebeklerde gıda artıkları dişlerin üzerindeyken uykuya dalmaları, uykuda tükürük akışının da azalmasıyla çok hızlı şekilde demineralize olarak çürümektedir. Bebeklerin diş temizliği için çeşitli firmaların çıkardığı özel yeni doğan,0-2 yaş fırçaları kullanılabilir.

Dr. Öğr. Üyesi Sibel ACAR
Pedodonti
Anabilim Dalı Başkanı

Süt dişlerinin gelişiminin büyük bölümü intra-uterin hayatta(bebek anne karnındayken) olmaktadır. Bu yüzden annenin hamileliği döneminde kullandığı ilaçlar, geçirdiği hastalıklar, düzensiz beslenme bebeğin süt dişlerini olumsuz etkileyebilir.

Süt dişleri ağız içinde yer aldıktan sonra çocuğun yaşı ne olursa olsun mutlaka temizlenmelidir. Bu temizlik bebeğin veya çocuğun yaşına uygun diş fırçalarıyla yapılmalıdır. Özellikle yemeklerden sonra yapılmalı ve çocuğun temizlenmiş dişlerle uykuya dalmasına dikkat edilmelidir.

Koruyucu uygulamalar:

Flor Uygulamaları

Fluorid diş çürüklerini önlemede veya yeni oluşmakta olan diş çürüklerini durdurmada en etkili ve basit yöntemdir. Uzun yıllar boyunca batılı ülkelerde sistemik(fluor tabletleri) olarak fluor uygulanmış bu sayede dişlerin yapısı fluor ile güçlendirilerek çürüklere karşı daha dayanıklı olmaları sağlanmıştır.

Ancak günümüzde fluorun dişlere direk uygulanmasının daha etkili olduğu anlaşılmıştır. Yapılan çalışmalar Fluorid'in dişler ağızda sürdükten sonra direkt dişler üzerine Fluor uygulanmasının çürükten korunmada en etkili yöntem olduğu ispatlamıştır. Fluor tabletleri 3 yaş ve altı çocuklarda yüksek çürük risk grubundakilere hekim tavsiyesiyle verilmelidir. Diş Hekimleri tarafından uygulanan fluor çeşitli şekillerde(jel, solusyon, vernik) belirli periodlarla dişler sürdükten hemen sonra uygulanmaya başlanmalıdır ve en az dört yıl süreyle uygulanmalıdır.

Fissür örtücüler

Fissür örtücüler günümüzde koruyucu diş hekimliğinde en çok en çok uygulanan yöntemdir. Çocuklarımızın dişleri özellikle erken çocukluk döneminde süren daimi azı dişleri çiğneyici yüzeylerden çürümeye başlar. Azı dişlerinin çiğneyici yüzeylerinde bulunan derin girinti ve çıkıntılar yemek artıklarının sıkışarak çürük oluşturması için çok müsaitlerdir temizlikleri çok güçtür. Fissür sealentler akışkan kıvamları sayesinde bu girintileri doldurarak buralara yemek artıklarının sıkışmasını engellemektedirler.

Fissür örtücülerin en uygun uygulama zamanı diş sürdüğü ilk aylardır. Fissür örtücünün uygulaması tamamen acısızdır. Dişlere özel aplikatörlerle uygulanır. Yapılan çalışmalar fissür örtücülerin %85-90 oranında dişleri çürüklerden koruduğunu bildirmiştir.

Restoratif ve Protetik Uygulamalar

Dolgu

Dolgu, dişlerin çürük yapıcı bakteriler tarafından yapısı, rengi bozulmuş kısmının uzaklaştırılarak, buraya dişin yeniden fonksiyon görmesini sağlayacak özel maddelerin dişin şekline uygun olarak yerleştirilmesidir. Süt dişlerinin yapısı daimi dişlerden farklı olduğu için onlar için özel dolgu maddeleri kullanılmaktadır. Bu işi daha eğlenceli hale getirmek için yeni çıkan renkli dolgularda kullanılmaktadır

Diş travmaları

Çocukluk döneminde sık karşılaşılan dental problemlerden biri de travmatik yaralanmalardır. Hastanın yaşı, travmanın şiddeti, dokuda oluşturduğu hasarın şiddeti gibi parametre tedavi seçeneğini etkiler.

Yer Tutucular

Yer tutucular; herhangi bir sebepten dolayı erken kaybedilmiş süt dişlerinin yerlerini korumak için yapılan hareketli veya sabit apareylerdir. Süt dişleri daimi dişler süren kadar doğal yer tutucu olarak görev yapmaktadırlar. Eğer süt dişleri herhangi bir sebepten dolayı erken kaybedilir ise; 6 hafta içerisinde diğer dişler bu boşluğa doğru kayarak çekilmiş süt dişinin yerini gengel olacaktır. Eğer daimi diş, sürmesi gereken yerden süremez ise dişlerde çapraşıklığa ve bu da erken yaşlarda ortodontik problemlerle karşılaşılmasına sebep olabilir. Yer tutucular metal veya plastikten yapılan kişiye özel apareylerdir. Erken kaybedilmiş süt dişi sayısı veya lokalizasyonuna göre sabit veya hareketli olarak yapılabilmektedir.

Sedasyon – Genel Anestezi

Klinik koşullarda tedavi edilemeyen zihinsel engelli veya anksiyeteli çocuklar sedasyon veya genel anestezi altında tedavi edilebilir.